

Laptulajdonos:
 Örv. VÁKAR LAJOSNÉ.
 Felelős szerkesztő
 BRZSEGH VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vákar könyv- és papírkere-
 kedése Csikvárosban, hová
 a hirdetések árai és előfizi-
 vási díjak előre küldendők.
 Egyes szám ára Lei 2.-

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Hirdetési ár:
 Egész évre Lei 100.-
 Félévre " 60.-
 Negyedévre " 40.-
 Külföldre egy évre " 440.-
 Hirdetési díjak a leg-
 olcsóbban számíttatnak.
 Kéziratok nem adhatók vissza
 Nyilvántári közlemények
 díja soronként Lei 25.-
 Megjelenik minden vasárnap

Julius 2.

Sarlós Boldogasszony napja. Nevezetes ünnepe a Szent Ferenc rendiek csiksomlyói sárdájának és a cseleki katolikus világnak egyaránt. Csiksomlyót bucaujáró helyül és Sarlós Boldogasszony napját buca-ünnepévé avatta IV. János pápa, 1444 január 27-én, Rómában kész legfőbb intézkedésével. E szertartás minden évben július 2-án, kik a csiksomlyói Szent Ferenc rendi kegyelő Szent Mária tiszteletére szentelt egyháza javára adakoznak és az említett egyházat Sarlós Boldogasszony napján estétől másnap estig ábratáncos látogatják: a rájuk szabott veseklestől hét esztendőig elenged.

E pápai oklevélből kitűnik, hogy az observanciaiabb testvérek rendjének ez-ik a boldogságos Szűz Mária tisztelet-re rendelt egyházát, amely az erdélyi diocésisban Somlyó területén Óhórságnak (Valachia) közomszédságában, közel a Tatárok földjéhez, vagy attól nem messze fekszik — újra kezdték építeni, de az építés még nincs befejezve. — Szent Ferenc tiszteletére a sárd és templom újra építését, melyet amint azt a pápai oklevél szövege is sejteti, tatárbordák pusztítottak el, még 1442-ben megkezdődött a Hunyadi János ismeretes segítségével, de csak évek múlva tudták befejezni a jámbor hívők hozzájárulásaival.

Azóta sok vihart láttak és állottak ki diadalmosan a somlyói sárda derék szerzetesei, Számaltanossor feldultak, felégették, kirabolták ellenséges hadak, de Szent Ferenc szent életű fiát mindannyiszor újrapították. Több mint 500 éven keresztül és a sárda volt a csikói vallás-erkölcsi, szellemi, gazdasági sőt részben a politikai életnek is központja és irányítója, itt szervezték a határszálló honvédelmet.

A somlyói szerzetesek vezették tömegesen Nagy-erében alá a csikói székelyeket, a Hunyadi János táborába. Együtt harcoltak, együtt szenvedtek, együtt bucsúztak el a honvédó harcokban. Ők szervezték a népiórást, ők teremteték meg a gimnáziumot és vesettek a legújabb időkig. De nemcsak tanító, hanem védelmező is voltak a csikói népek és bizony sokszor keservesen megsemmisítettek azért, hogy az üdösítő népet falak közé fogadják. Maga az erdélyi országgyűlés örökléte meg azt a fenséges munkát, mit a somlyói sárda kifejtett, midőn kimondotta, hogy Csikot a katolikus hitben és a jó erkölcsökben megtartotta.

Az utódoknak nem szabad eszéről megfelfedezni a Sarlós Boldogasszony napján szükségem megemlékeznünk szokról, akik szegényeink fogadalmuk mellett mindenkor fő éges szellemi és erkölcsi táplálékot nyújtottak mindenkinek, de főként nekünk Csiklaknak.

Azonban el kell mondanom azt is, hogy egy bizonyos idő óta ez a legértekebb buca, amit én tapasztalom sokat vasított jelentőségéből és bensőségéből. Abban az időben, mikor a szerzetesek által alapított és vezetett iskolákat mai napig is érthetetlen a helyt nem álló indokokkal mesterségesen még el nem burcolták az ideális szép felvétel, kitűnő talaja, páratlan vzű és levegőjű Somlyóról: a sarlós napi bucsuk össze voltak kötve az „ascendálásai” vagyis a gimnázium illik osztályos tanulóinak a Mária Társulatba való ünnepélyes felvételével.

Akik még életben vagyunk abból a korból, mind annyian mély megilletődéssel emlékezünk ma is arra a bensőségesebb ünnepélyre, ami a Sarlós Boldogasszony-napi buca keretében lefolyt a amit a nép egyszerűen „ascendálás”-nak nevezett. Erdély minden részéből összejöttek a asszóló, az ünnepély után csoportokba verődve ugyancsak ismerkedést tartottak a megvendégelték egymást és a tanulókat a hazáról hozott élelmiszerrel. A bucsura a faluk répe, többnyire asszonyok és leányok, hátukon tarlányával, kezükben olvasóval csendesen imádkozva, mesztliab vonultak Somlyóra.

A gimnázium elvitelével az ax ndálás elmaradt. De a közel 500 éves buca is elvesztette eredeti egyszerű bensőségét. A mai buca bensősége felett a külde dísz volt domináns. Az 1000 székely leány látványos felvonulása, a lacikonyhák, árubódók, szeszessítelárú sátrak kifeszített kiszógló tündereikkel, a különböző szonettarok hangversenye és a látni vágyó kíváncsi hámszokdók tömge háttérbe szorította a IV. János pápa által engedélyezett 3-ik buca jellegét. Ugyan kinek jutott eszébe az, hogy úgy végesse ábratáncoságát, hogy érdemet szeressen a János pápa által kiltátsba helyezett hét évi veseklés elengedésére?

Ugy látom, hogy az 1000 székely leány napnak Sarlós napjára való áttétele hátrányára volt a buca céljának. De ezen kívül az ideai 1000 székely leány nap az eredetileg kitűnő cölbi is eltért a bizonyos üzletességi szant öltött magára. A cél eredetileg az volt, hogy: 1. a régi székely viselet, 2. a régi székely dalok; 3. a régi székely táncok a feledéstől meg-

mentessenek és divatba hozassanak a a résztvevőkben a vallás-erkölcsi érzés és az egyvő tartozás érzése épültassék.

Nem akarok kritikát gyarorolni a délutáni 29 pontból álló szines, látványos előadás felett sőt inkább elismeréssel edozom azotnak a tanítóknak és tanítónőknek, kik az egyes számokat sok fáradsággal betanították és rendezték. De mégis meg kell kérdesnem: mit kerestek a székely dalok és táncok műsorán a „Vigécek” és „Bob herceg” című operette bohózatok zene részletei és a mult század 50 es éveiből itt ragadt német táncok elrontott figurái? Ezek csak úgy kerülhettek a közönség elé, hogy nem volt egy hozzáértő szakember, ki az összegyűjtött anyagot átvizsgálta volna. Ugy hallom, hogy az 1000 székely leány nap: az idén is, mint tavaly a Missziós Nővérek rendezték saját pénztáruk javára. Mit jövedelmesített nekik az ünnepély? Nem tudom, nem kutatom. De azt tudom, hogy az egész című a legesegényebb nép, a csikói székelyek szeből került ki az a nép, mely 14 év alatt saját jövőjének megalapozására, intézmények létesítésére semmit sem áldozott eőt komolyan nem is gondolt; amely az idegen uszora bankfőköktől elkezdve, le az 1000 leány napig, bánáti kultúrba építésig csak arra volt jó, hogy idegen érdekekért kifizetésre magát, magának pedig még csak egy kis szövetkezetre való tőkést sem tudott összegyűjteni; amely mint a betanított medve — amint ezt már pár év előtt megírtam — mindenkinek tarcolt, de a tényreozást mind g másnak adta: az a nép az alkalommal a gavallérosan kiizzadta a lőtségeket. Vessünk csak egy tekintetet Csikszeredába. A Szentlélek ucca sarkán van egy nyomorúságos kis szűcs. Ki van írva: „Magyar Párt iroda”. Ebben a szobában nem politikát csinálnak, hanem csikói emberek bucaujárásához hasonlóan napról-napra odaömlő szervek ügyes-bajos dolgait intézik és tanácsokkal látják el. Mikor 20—30 ezer lejeket kidobáltak azért, hogy a Missziós Nővérek által rendezett látványos felvonás seépben sikerüljön, ki gondolt arra, hogy az eser szeből verző csikói székelység szenvedésének enyhítésére és a jövő megalapozására is kellene némi áldozatot hozni? Nap-nap után látom: több buca-ujáró megy naponként tanácsra. Segélyért a nyomorú ágos pártirodára, mint a hányan a székely leányok táncos-daloz látványosságára, a sportegylet stb. játékaikra viszik pénzüket.

Higgyuk meg tehát Sarlós Boldogasszony napját eredeti rendeltetésének a szenvedő és lübnáló lelkek békéjének.

Az 1000 székely leányok napjának rendezését pedig ne bízzuk hozzá nem értő idegenekre, hanem csináljuk meg magunk, a magunk céljaira. Tarcoljon már egyszer a csikói székely medve a maga jószántából, a maga javára is. — Legfőbb ennyit tanuljunk az ideai Sarlós Boldogasszony-napi bucsúból és 1000 székely leány-napból. Bz.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

A kisantant megemntámadási egyezményt kötött az orosz Szovjettel. A kisantant, mint új külpolitikai egység most elő ízben szerepel. Ezenkívül aláírták külön az orosz-román egyezményt is, amely az egész hazai sajtóban nagy megnyugvást keltett. Általában az egyezmény Titulescu külügyminiszter nagy érdemének tekinthető, aki megérezte a Szovjetnek kényezérhelyzetét.

Vajda miniszterelnök közgazgatási reformtervezetet dolgozott ki, amelynek lényege többek között megakarja szüntetni a megye-rendszert. A megyéket csökkenteni akarja a területek növelése által, ami mégis azt jelenti, hogy végül is rákerül a sor a megyék felosztására.

A munkaügyi miniszterrel megállapodás jött létre, hogy a vasuti miniszter a Zeilvölgyének juttassa a szállításból megillető kvótát. Így a Zeilvölgyében egyetlen bányamunkást sem bocsátanak el.

A londoni világgazdasági konferencia, amely 67 állam képviselőivel hetek óta tanácskozik, ennek a felfordult világnak a helyrebillentésén, mára megbukottnak tekinthető. Minden állam menti a maga börtét, a maga érdekeit és így nincs meggyezés. A delegátusok minden országának óriási költségre kerültek. Annnyiba, hogy azzal több millió kismalnak lehetett volna a nyomorúságán segíteni. Miután a 67 államnak 700 tagot számláló csődüllete kicevegte és kiszorította magát, minden maradt a régi mederben. A londoni kiltások és remények betagytak. Ha hivatalosan még tagadják is, de a végzetét nem kerülheti el ez a konferencia sem. Hiába a konferenciáknak ez a közös sorsa.

Duca beszéde a kormány ellen. A liberális pártban Duca nagy beszédet mondott. A pártelnök leszögezte, hogy a gazdasági válság napról-napra aggasztóbb méreteket ölt. Az adók borzalmas emelését kárhóztatta és a párt elhatározta, hogy kiltvánnyal fordulnak az ország népéhez és felhívják a kormánybuktató akciójuk támogatására.

A jegybank felemelésén dolgoznak. A Tempo a bukuresti lap szerint a Nemzeti Bank 9 milliárdral felemeli a pénzmennyiségét. Eddigi 21 milliárd helyett 30 milliárdra szaporítja fel a bankjegyet.

Szó van a parlament rendkívüli összehívásáról. A statáriumra vonatkozó felhatalmazási törvény hatályának meghosszabbítására valószínű a parlamentet július végén összehívják.

Az aranyalapon álló országok Párisban értekezetre készülnek, hogy megbeszéljék a közös haditervüket azon inlláció törekvésekkel szemben, melyek az aranyvaluta letörésére irányulnak.

Szovjetoroszország és Japán között a helyzet ismét kielezdött.

A polgári és katonatiszti nyugdíjak

fizetésének tervbevev decentralizációja annyira nyugtalanítja a csikói részek nyugdíjasait, hogy szerkesztőségünket nap-nap után keresik fel a nyugdíjasok a terv megvalósítása ellen indítandó állásfoglalást véget. Mi egyelőre minden nagyobb ambíció beindítását feleslegesnek látjuk, mert megvagyunk győződve arról, hogy a pénzügyigazgatásnak nem az a célja, hogy ezen tervbevev intézkedéssel a nyugdíjasok soraiban elégedetlenséget keltsen, hanem éppen ellenkezőleg, hogy a nyugdíjasoknak könnyebbé tegye nyugdíjaik felvételét... Ha azonban Dr. György Gábor pénzügyigazgató látja azt és meggyőződik arról, hogy a tervezett új rendszer nem áll sem a szolgálatnak, sem pedig a nyugdíjasok túlnyomó többségének érdekében, nem kételkedünk, hogy a tervet el nem fogja ejteni.

A pénzügyigazgatóság tervezett újításának célszerűtlenségét kimutatandó, — álljanak itt a következők:

Csikvároményben eddig is a nyugdíjak a vármegye földrajzi és közlekedési viszonyait figyelembevéve fizetettek, amennyiben a tölgyesi nyugdíjakot a tölgyesi, míg a gergyóiakat a gergyószentmiklósi állami adóhivatalok fizették. A csikói részek nyugdíjassait ellenben emberemlékezet óta a csikszeredei központi pénztár fizette és soha senkinek eszébe nem jutott, hogy ez ellen protestáljon, vagy csak egyetlen szót is emeljen azért, hogy a fizetések a vidéki percepciók által eszközöltesse. Ez az természetes is, mert a vármegye csikói részének közlekedési viszonyai olyanok, hogy Csikszeredába, ugyis mint vármegyei központ, de ugyis, mint ipari és kereskedelmi centrum, minden nyugdíjasnak könnyű szerrel megközelíthető. A vasuti hálózat végig szel a csikói részek legtöbb községén, különösen ép azokon, ahol több nyugdíjas lakik. Például a tusnádi, szentsimoni, veresei nyugdíjasnak könnyebb vasuton Csikszeredába utazni, mint a vasuti vonaltól távolos Szentmártonba. — Ugyancsak könnyebb a szentdomokosi, szenttamási, madéfalvi, szentimrei, szentkirályi nyugdíjasoknak vonattal Csikszeredába jönni és ott mindjárt felvenni a nyugdíját, mint vagy autótaxival, vagy fuvarral menni Taploczára, vagy éppen bejönni Csikszeredába vonattal és kigyalogolni Taploczára, hogy ott megkaphassa nyugdíját. Hasonló a helyzet a gyimesi községekkel illetőleg is, amelyeknek szintén nem csik vasutvonalba Szépvíz, ahol a ker. adóhivatal van.

Még erősebb érv az eddigi fizetési rendszer fenntartása mellett az, hogy a polgári nyugdíjasok 85—90 százaléka Csikszeredában, Somlyón, Taploczán és Zeögödön lakik, akiknek igazán nem konvenál az eddigi bevált rendszer megváltoztatása. Az egyedüli ellenérv a hásonvidéki és szentmártoni nyugdíjasok érdekében állhatna fenn annyira amennyire, de ezek száma oly elenyészően csekély, hogy értük egy bevezetett rendszert megváltoztatni absolute nem indokolt, annál inkább nem, mert ezek amugyis Csikszeredába jönnének bevásárlás és más ügyes-bajos dolgokért a hova a rendszeres autóbuzs járatokkal egészen könnyen eljuthatnak.

De ha az eddigi fizetési rendszer fenntartása mellett nem szólnának a nyugdíjasok 85—90 százalékának érdekei, akkor is meg kellene gondolni, hogy vajjon nem fontos és jelentőségeltjes közérdek-e, hogy az utóbbi időkben különféle hivatali lépitészekkel és átcsoportosításokkal oly érkényen érintett Csikszeredába kereskedelmi forgalma tovább ne csökkentessék, hanem inkább fokoztassák... Mégis nagy dolog az, ha havonta 400 nyugdíjas Csikszeredában vásárol és togyaszt, mert bizony Csikszeredába kereskedői és iparosai súlyos terheket viselnek, amely terhek elviselésére őket célszerű intézkedésekkel képesekké is kell tenni.

De végül érvünk azzal is, hogy a pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya dícséretes buzgalommal és gyorsasággal bonyolítja le a nyugdíjfizetéseket úgy, hogy a mult év augusztusától semmi defekt és panasz nem volt, kérdés azonban, hogy az a buzgalom és gyorsaság meglenne-e az adóhivataloknál, amelyek elsőszorban az adóbeszedésekkel vannak elfoglalva. No meg aztán olyan híreket olvastunk a perceptorok nyugdíjfizetéséről — más vármegyékben, hogy nincsen okunk óhajtni a nyugdíjfizetéseknek hasonló módosításait.

Tartsa meg tehát a pénzügyigazgató ur az eddigi jól bevált rendszert és ne cserélje fel egy olyan rendszerrel, amely senkinek sem érdeke.

A marosvásárhelyi nagygyűlés.

Az Országos Magyar Párt nagygyűlése július hó 2-án imponáns külsőségek és a magyar egység felemelő meggyilkosozásának jegyében ünnepélyesen lezajlott.

A romániai magyar nemzeti kisebbség nehéz életében sorsdöntő volt ez a nemzetgyűlés. Asszál tette az elmondandó panaszoknak, elhatározásoknak sulya és mindaságának az idénakadt magyar nép tökéletes egyet-akarásával való alátámasztása.

A Magyar Párt nagygyűlése a kisebbségi nemzeti gondnivalóinak saánt forum, ahonnan messzehangzik a szó, a kívánság, az életkövetelés. Nem apró, sekélyes hásiügyek és titkos ambíciók nyálbelítésének alkalmá; nem alapszabályszerű sablon, hanem egy nemzet harcának gerincét és életküzdelmét irányító oltár, amelyről a nagy nyilvánosság felé száll az áldozat.

Ami erről az oltártól elmondták, leszögestek abban benne van a nemzetestről leshakadt és új közjogi helyzetbe került romániai magyar népek minden kívánsága, kérése, ósintésege. Leplezetlen szóklmonddal megtalálható abban elkeseredése, a nemzeti életére törő politikával szembeni megdöbbenése és az ellentünk folytatott tervszéri lekolduítás és elszegnyítés feletti felháborodása.

Bethlen Györgynek, az Országos Magyar Párt köztisztelőben álló elnökének nagy beszédében felvonal a nemzetnek minden jogos és nemzeti szerződésben biztosított, de soha nem teljesített követelése. A magyar lekolák sorsától végig a mindennapi életben keresztül percenként érezhető megkülönböztető elbánásig a kisebbségi soroknak minden változata.

Ez a kisebbségi élet tizenöt éves újait járó magyarság megéreinte, példás fogyelemettséggel megértette a történelmi fontosságú nagygyűlés mólvsége értelmét. A történéseknek, a meggyilkosozásoknak olyan méltóságteljes, komoly keretet adott, amely biztosítékul szolgál a nemzeti jövőnek és további megmaradásának.

Ha akadnak ellenzéki törekvések, vagy rendbontó bérencék, akik elakarták homályosítani a magyar ország értékét, akik apró ügyek felhurcolásával elakarták laposítani egy nemzet küzdelmének életerős megmozdulását, azokat észretérítette és kijozanította Marosvásárhely.

Azok láthatják, hogy itt nem lehet a játékokat tovább folytatni. A romániai Magyar Párt és a kisebbségi magyar küzdelem egy. Ez a küzdelem fennhangon hirdeti és vallja, hogy

a két egymásmellett népnek ezen a földön meg kell értenie egymást. A román és magyar nemzet egymással békésen férjenek meg, keressek és találják meg a békés testvériesség útját.

Kemény, harcrakész szívvel és férfias elszántsággal követeli azonban, hogy az állam teremtse elősorbau alapot ehhez szálalt, hogy minden polgárának egyenlő jogokat biztosít a kötelességek mellé.

A Magyar Pártot jelentő magyar nép van hivatalra arra, hogy ennek a küzdelemnek vezérszemlémet lefektesse a irányítás azt, hogy nemzeti jozaiból semmit el ne veszítsen.

Marosvásárhely pontot tett a pártvezetőség ezirányu munkája után. Bizalmával, helyeslésével és lelkesedésével megerősítette minden törekvését és lépését.

Nincsen tehát joga senkinek külön utakon elindulni. Marosvásárhely példa a jövőre, hogy a magyar nép egysége minden esetben egy emberként áll tápára, ha ésszeveszi, hogy egyéni érdeket bajháadó, önös célok miatt bárki is megpróbálja ugródeszkának használni a magyarság soralba való ékverését.

A Magyar Párt ez évi nagygyűlése ismételtén bebizonyította a belpolitika felé, hogy az nem egy pártgyűlékesete volt, hanem a Romániában élő magyar nemzet egyetemének képviselete.

Kár tehát a mindenkori román kormányoknak tovább próbálkozni és igénybe venni a magyar nép soralból kivált, mindenre kapható emberek munkáját. Kár tovább is felhasználni a Magyar Párt által képviselt küzdelem ellen a gazdasági leromlásban rejlt erkölcsi ellyűdésnek és szűllésnek alacsony ledulatait.

Mert látjuk, hogy a kormányok egyebet sem tesznek, mint ahelyett, hogy teljesítsék a jogos kívánságokat, pánt és áldozatot nem kimélve támogatják a magyarság soralit meghoztó törekvéseket. E kára éppen a legerkölcetlenebb fegyvereket használják fel. A nép nyomorúságát üzlelesztik és fogják be elégedetlenség szítására, eszált a magyar tömegeknek a nemzeti küzdelemtől való eltántorítására.

Marosvásárhelynek legfontosabb sikere, hogy hatalmas egység meggyilkosozásával figyelmezteti a kormányokat; hogy végül is észmólva kell szsal az erővel, amelyet a Magyar Párt képvisel. Nem lehet tovább kerülgetni, elodázni az igazságos jogoknak teljesítését, mert azt két millió ember egyezre és minden ostorcsapás után jobban ésszenővő egyöntetűsége követeli.

A helyi politikai élet mindenesetre felfogta a Magyar Párt marosvásárhelyi nagygyűlésének a magyar nép egyet: mire támaszkodó komolyágát. Lehet, hogy számolással, de valószínűbb, hogy inkább tovább halad az eddigi vágáson. Es jobb, es idevalóbb, es haszálbb.

Minket romániai magyarokat talán már nem is érdekel nagyon, hogy az egyes román kormányok miképpen fogják fel és milyen mértékben számolnak két millió sulyunkkal. Nem azért, mert est az elvakultságot és minden jósan számítás nélküli megéssződést ami itt van és amellyel a kisebbségi kérdést kezelik, azt egyelőre nem lehet kimondtalan esomorú álláspontjából.

Ha valami rományunk lehet azonban arra, hogy a román belpolitikában több sulyunk és küzdelmünknek eredményesebb jövője lehet, azt csak a megbonthatatlan egységünk és egymást megbecsülő, egymást szeretni tudó, egymást segítő és támogató testvériességünk kiépítése lehet.

Bethlen Györgynek saával álljenak és csendüljenek minden magyar fülébe hát a Magyar Párt nagygyűlésének utóhangjaként.

Ne fogyatkozzunk meg soha jó magyar érzelmeinkben, amelyet még a jelen rettenetes társadalmi és gazdasági csapással közepette is éppen megőriztünk. Orszáuk meg nemzeti küzdelmünkben idealizmusunkat, azt az erőt, amely a csüggedéstől és az erőszakoskodástól megóvott eddig is. Bizva bizunk az isteni gondviselésben, amely nem tagadja meg kegyelmét asoktól, akik egy nemes eszméért tűrnek, szenvednek, küzdenek és áldoznak!

A harmadik „Ezer Székely Leány-nap”.

Az ősi székely viselet, tánc, dal és imádság ünnepe Osiksomlyón.

Minden rügyfakasztó tavasszon, vagy kalászérlelő nyár elején, amikor már a munka verejtéke harmatossa buzással gabonaföldeken, ezerriváru tarka réteken a napbarnította, gondszántotta székely gazdák homokát: pár év óta, mint kikelet után a nyár, borult idő után az aranyfenylő napsütés, az agyóóó és féltő szeretet lélekmenő, lélekbecsülő munkájában a Székelyföldön egy napra vörösbetűs megállást díktál az ősi székely viselet, dal, tánc és imádság ünnepe, az „Ezer Székely Leányok napja”. Micsoda ünnepe es es mi célja lehet, amikor ezt az ünnepet nem jelzik kalendáriumok lapjain nyomtatott vörös betűk?

A székely nemzet egy és félszer esztendő óta él a Keleti Kárpátok tövében az olt, a Maros, a Nyáréd, a két Kükkülő, Fekettügy menten... Vitez, nemeslelkű, okos, munkás náción, amelyet minden idők és minden kormányok mostoha gyermekeként kezeltek. Emberfeletti küzdelmük a földdel, szeszélyes természeti viszonyokkal röghözköztette, hatalmas munkabírástúra tettek... Vallásosságuk mely es példás... Mostoha m görághagyottaságuk, hajdan du természetű kicacik, életerevalókká, ötletesekké, „ezermesterek” ké, gavallér lelkületűekké formáltak... A maguk szolásaikban, erkölcsiükben, hiváló szellemi és testi képességek birtokában egy időben fejlődésnek is indulnak es mindenütt a kerék világgon nagy becsülete volt a székely névnek... Azorban a történe mi idők fordulataival elő es megnehezített az időt járása fölöttük. Erkölcsökben, szokásokban, vallásban, faji ágban merőben idegen áramlatok hatása alá kerültek, amelyek alkalmasok voltak arra, hogy közmondásos vallásosságukat, kultúrájukat, nemzeti egyességüket, faji önudatukat veszélyeztessék... Földrajzi és nemzeti egységük azonban soksig megvédték mindaddig, míg ezek az idegen áramlatok anyagi és erkölcsi romlásuknak bomlasztó kovácsát nem hintették el közöttük... A legszándékosabban leszegényítették őket... Kihúzták talpuk alól ősi földjeiket, tu hajlott adózással tervszerűen sparították a meg meghagyott ellány birtokuk jövendelmét, elvettek, megszüntették minden munkálka-mukat, egyezvél ezek az idegen hatások arra irányultak, hogy ez a nemzet, amely egysegeben óriási erőt és érteket képvisel, eszorsorban is koldus legyen, mert akkor könnyű prédéja az emzretlenítő politikának...

Azonban a sokat szegnedett, vészszadok óta megéssződött székelyéget megölni nem lehetett. A leszegényítés ellen egy védekezett, hogy minimumra lerodukálta eddigi felfokozott igényeit, arra törekedett, hogy ruhaneműjét szerszámait, eszközeit, mindent kiáljon a háztól, saját munkája szennyeztől, hogy ne kelljen azért pánt kiadnia: visszatért ősei viseletéhez, szokásaihoz, dalaihoz, imádságaihoz... Ekerülték a tulipános ládakból a szákelly rakolyák, pruzlikok, főkötők... Ősi dalával vigedett nagyrítán, ősi imádságával fordult a csiksomlyói Csodatestő Szűzhez, sojt szavendésében... Mert abból kijutott... Vallásukért, iskolájukért, nemzeti önudatukért, gerinces magatartásukért nem egyszer meghurcolást, töt testi fenyítést is kellett túrniuk... Ez szán felfo oza még jobban es öntudatot bennük: belátták, hogy a világon senkiben sem bizhatnak, csak m gukban, becsületes vezetőikben, saját munkájukban, verejtékes nélkülözéseikben... Az öntudat azt eredményezte, hogy a szélely ember nem esgyényli ősi viseletét, táncát, dalait — hordja büszkén, ropja kegyelettel és énekli meleg ragaszkodással...

Ennek a propagálása es a célja az „Ezer Székely Leányok napja”-ának. Kit bánt székelységnek es a ragaszkodása őseihez, szokásaihoz, viseletükhöz? N m tisztelőre méltó-e es a nép, amely megbecsüli a multat, hogy kiérdemelje a jövőt? Valószínű, hogy a miniszterium es az ősszes helyi hatóságok respektálták a szákelly nép ezen nemes törekvését, mert jólelőleg kell leesség-szúnuk, hogy a legnagyobb előzékenységgel engedélyezték a programot es nem gördítették az ünnepeg li folyása elő akadályokat.

Az idén július hó 2-án, Sárlóss Boldogasszony ünnepeén rendezték meg az „Ezer Székely Leányok napját”. Kellemes idő volt, ugy hogy a körmenetet es a szabadtéri színpadon a műsort akadálytalanul lelehetett bonyolítani. Csak este felére kezdett csoperegni az elmarad hatással eső.

A program 9 órákor szentmisével kezdődött, amelyet Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök mondott fanyes papi szegédlettel, a gyönyörűen felvirágozott Mária-oltárnál. Miso alatt a megjelent leányok szent áldosáshoz járultak es felemelén éne-

keltek közös szent énekeket Jakob Lajos Ferences növendék mesteri orgona kíséretével. A szent beszédet P. Trefan Leonard Ferences főtáya mondotta. A töle megörököt szónoki rutinnal állította követésére méltó példaképek a Szent Szűzet, az őrmök okát, a jerichói róssát.

— Nem ezen gyűltek ide össze ezer szákelly lányok — mondotta — hanem százezren. Elhoztátok sziveitekbén hozzátok tartozótok szívet, lelkét százezres tömegben... Annyi osodaszép róssát hoztatok el a ti ragyogó fiatalágofookban, vágyaitokban, jószándékaitokban, dalaitokban az őrk Jerichói Róssa: a Boldogságos Szűz lábái elé, hogy ennél szebbet, nemesebbet szákelly leányifjuság nem is adhatott volna...

Aztán az ifjúságot tisztultabb, az ősskhöz méltóbb viselkedésre buzdította.

Miso után a csiksomlyói es csikszeredai O teregyletek lelkes vezetői hamisítatlan szákelly kürtökkel, kaléccsal es távóval vendégteltek meg a lányokat. Majd hóféhér templomi lobogók alatt megindult Flora es Andrea szociális nővérek, valamint P. Takács Gábor házfőnök vezetőségével a csodaszép leánymenet... Rajtuk, a jövő szákelly anyáin, nagyanyáik viselete, sjuokon egyházi ének, hóféhér lelkükben szűzi ragaszkodás a „Mind-n Asszonyok Asszonya”: Mária iránt... Mindeütt fényképezőgépek, filmaparásusok, a mintegy hat ezer érdeklődő számbon meleg érdeklődés es örömteli csodálkozás... A menet a csikszeredai templom előtt felállított oltárnál állott meg... A fehér margaréták oltárt Kóvér Sándorné díszítette... Tóth Kálmán eszperes szentégl áldást adott a leánysegre... Aztán a menet feyelmözten, tömött négyes sorokban viszáfelé indult... A hirtelen kerekedett rövid eső nem savarta a rendet.

Délután 3 óra után vette kezdetét a déutáni ünnepség. Közös Mária énekekkel kezdődött, majd a hatalmas szabadtéri színpadra felvonult a csikszeredaiak, somlyóiak es taploczaiak közel 150 tagu szavaló-kórusa P. Takács Gábor vezetése alatt es nagy hatással adott első költeményeket magrázó erővel, feyelmözett lendülettel. Majd a csikszeredaiak zymelző főo jelenetében gyönyörködhetünk. A kis Buzás Gábi es Zenge Ferike, a többi csöpp társával együtt, ismét egyszerűen kitett magáért. A közönség alig tudott betelni a talpraesett 4-10 éves gyermekek ügyes énekelével, táncalval. Utána a csiksomlyóiak a „hef-le” táncal romáltak, amelyben méltó es csatlakozott a kilyénfalviak, szenttamásiak, somlyóiak es kerzfalviak pompás közös társa. Igen helyes volt a csikszentdomokosiak „székely páros” táncá. A nagykászoniak főo-jelenete hatásos életkép volt. Rendező es ötletesség minden ellmerést megérdemelt. A madarasiak régi szákelly táncait sok tpe sal es ellmeréses jutalmazta a közönség. Közös ének után igen sikerült volt a madfalviak, szentkirályiak, szentimreiek, kozmásiak, gyergyószentmiklósiak es remeteiek közös társa. A csikszentmártoniak menyasszony-buzsuztatja ugy ötletre, mint magrand-zsára egyike volt a legalkérültebb számoznak a csiktaploczaiak virágok-lánc jelenetével együtt. E-brangú hatást értek el a csikszenttamásiak, akik saját fuvó szonakarukkal egyszerűen mutatták be a „tulipán csárdés” t. A kozmásiak sikertült táncszámát es a szentgyházásfalviak hatáso énekezzámal után a programban kevés változás állott be, mert már este hajlott az idő, de azért a csikszentimreiek, gyergyószentmiklósiak majd a zetalakiak, szentgyházásfalviak, löveteiek, udvarhelyiek, parajdiak, bemutathatták pompás tuncud-sukat Kilyőnen a kilyénfalviak „piotán” tuncúli, ragyogó előadásával. A löveteiek éneke, a csikcsicsók-ek, kászoniak, taploczaiak igen ügyes táncszáma után „Kádár Kúta” neballada es őkepesítéses kerbt a sor. A csiksomlyóiak viálósággal remekeltek es hogy jobban nem dicserjük meg, tu ajdandóknak esnek, hogy ők voltak a vendéglátó házigazdák.

A számoikat László Ignác főgimu, hitvánár jelentette be, szeszletreméltó modorban füvve lemerítésüket az egyes népi szokásokhoz, táncokhoz, dalokhoz. Szándékosan nem írunk eddig neveket, mert erre nincs helyünk. Azok a lelkes tanítók, tanítónők, papok, nőgyógyászok, legénygyuleti k tájpi stb, akik közreműködtek ennek a szép ünnepegegek a létrehozásán, elégedjenek meg szálal a tudattal, hogy népük viszárosahhá, jobhá, bizakodóbbá tételén buzgóli odatk, aminek előbb-utóbb megless a jutalma. Mégis meg kell említenünk Dr. Nagy Bánlét a csikszeredai es őv. H. Papp Andrásné csiksomlyói oltáregyleti elnököt, P. Takács Gábor házfőnököt, akik fáradságot nem ismerő vaszkarukkal áldozatos lélekkel munkálkodtak az ünnepeg sikerén.

A szűles es megkapó ünnepeg minden fásíróli mintegy kétszáz felvettelt ksisített Aladics Zoltán erdőmérnök foto-műterme, amelyekből a legmálányosabb áron szerezhetnek be a részátvevők es érdekeltek fényképeket.

Albert Iván.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az allampolgársági listákba való utólagos felvétel határideje 1933 év szeptember hó 1 es nem 1934 szeptember elsje, mint a hogy mult számbunkban szedési hibával közöltük.

PELLE-EST. Rövid híradásunkban is örömmel regisztráljuk, hogy a helybeli Kolping-Egylet július hó 18-án esti 9 órai kezdettel a Vigadóban tornász estélyt rendez. Es alkalommal a kétézer olimpiai bajnok Pelle István es Morariu Albin világ bajnok művészi produkcióiban gyönyörködhetünk. Jegyek elővételben Vákár könyvkereskedésben kaphatók. Részletes beszámolóit jövő számban hozzuk.

— **Hó esett a Hargitán.** Julius 5-én reggel furcsa látványt nyújtott a vén Hargita. Nem törődve naptári beosztással, júliussal, hivatalos nyárral, egyezően fehérbe csavarodott, tisztelőnek, csodálóinak és rajongóinak óriási ijedelmére. Ilyent még nem csinált. „A régi öregek sem emlékeznek” ilyen mutatványra. És az öreg jó Barát ilyen kellemetlen még nem volt. Az emberek összeszaladtak, megriadva, dideregve újságolták egymásnak a Hargita júliusi csodáját. Bizalmatlan tekintetek kinttattak végig hópalástba öltöztetett búske alakján. És magyarázatát kérték ennek a komédiának, ennek a minden alkalmosszerűséget nélkülöző iltóssági hőbortnak, amely strandrikó helyett, téli bundát húzott öreg pajtásunkra: a viszontagságos idők tébolyában szelinté egyensúlyát veszített szegény sorostestvérünkre. Megbőndült a vén Hargita. Felfordult az egész életrendje, elborult az arca, savarosa a tekintete és megbillent egész lényében. Igazán nem csoda. Ő sem bírta tovább.

— **Főgimnáziumunk tanulóinak baccalaureatusi vizsgája** a brassói Meota-lícéumban folyt le a múlt héten. Junius 26. és 27-én volt az írásbeli és június 30-án és július hó 1-én a szóbeli. Jelentkeztek összesen 33-an: 25 új, 8 régi; az új jeleitekből átmént 18, a régiekből 2, összesen 20 = 60 60%, ami általában jó eredménynek mondható.

— **Nagy István kitűnő eredménnyel végezte a zenekademiát.** A fiatal csiki generáció egy kiváló tehetségű művésze érkezett meg pályájának értékes állomásához. Nagy István ez évben elvégezte a budapesti zenekademiát és bitűnő eredménnyel megszerezte a zenetanári oklevelet. A hozzá fűzött remények igazán szás szárazlében teljesültek. Szemünk előtt indult meg a művészi pályán, amely ivelt és megérdemelten lendítette ezt a tehetséges bűszkeségünket. És mi igazán csak örvendni tudunk, amikor a muzika legnagyobb tudományában elismeréshez, dícsőréghhez és a komoly kérdéshöz érkezett a kis városnak művészyermeke, akiről még hallani szokunk.

— **Halálosasok.** Id. Császár Abelné assz. Tompa Regina, 66 éves korában, július hó 1-én meghalt Csikszentkirályon. T-metése július hó 3-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Szilassy László pékmester** július hó 1-én, 52 éves korában meghalt Csikszentkirályon. Temetése július 3-án volt az iparoság szépségű részvételével.

— **A román kath. főgimnázium igazgatósága közli az alábbiakat:** A főgimnázium I. osztályába beiratkozhatnak mindazok, akik az elemi iskola IV. osztályát elvégezték. De a legújabb, 50420—1933. szám alatti miniszteri rendelet szerint nem „certificat de clasa” szükséges, mint eddig volt, hanem a mulkor közöltük, hanem ADEVERINTA, melyet az illető iskola állít ki, ellátva hiv. számmal és hiv. bélyegzővel; meg kell említeni az igazolványon azt is, hogy csak középiskolába való beiratkozásra érvényes (Valahol a numai pentru inscrierea in scoalele secundare). Osztály bizonyítványt (Certificat de clasa I) csak a 7 elemi osztály elvégzése után állíthat ki az iskola. Felhívjuk figyelmüket a közleményre az érdekeltek szülői és az elemi iskolák vezetőinek szives figyelmét.

— **A karosfalvi és jendfalvi közbirtokosságokkal megindultak a tárgyalások.** A karosfalvi és jendfalvi közbirtokosságok ügye részletesen is ismertetett Csikvármegye közönsége előtt. A karosfalvi közbirtokosság Királykut nevű 633 hold területű földelégelőit, valamint a jendfalvi közbirtokosság Ivánfenék nevű 550 holdos legelőit jogtalanul kiejáratották. A területeket átadták Bikás községnek. A tulajdonosok megkezdtek a kiejáratást. A felsőbb fórumok igazságot is szolgáltatnak a közbirtokosságoknak. Vizsgálták a jogtalanul elvett területeket. Azonban a békés új tulajdonosok nem voltak hajlandók vizsgálni a területeket a közbirtokosságoknak. Az ügy már a Népszövetséghez is megjárta. Végül is a román kormány elhatározta, hogy megoldáshoz juttatja ezt az eszterdoki óta húzódnó kellemetlen kérdést. Törvényhozói uton elhatározta, hogy ezeket a területeket megvásárolja a tulajdonos közbirtokosságoktól és a békésnek adományozza. A kormány most egy bizottságot küldött ki a megvásárolandó vagyon felbecslésére. A tagjai ezen bizottságnak: Dr. Tetu Aurel főispán, Brancoveanu gazd. vesérfelügyelő, Zalcu erdőfelügyelő és Manosche a Szövetkezeti Hivatal kiküldöttje. A bizottság érintkezést keresett a tulajdonos közbirtokosságokkal. Július 1—2-án bejárták a kérdéses területeket. Munkájuk eredményeként a Királykut nevű erdő legelőnek holdját az elmaradt hasznát is beleszámítva: 2200—2500 lejre; az Ivánfenék nevű vagyonnak holdját 1300—1700 lejre becsülték. A közbirtokosságok ezen becsüléseket tárgyalás aljának nem fogadták el, hajlandóak voltak a vásárnál a békebeli aranyalapot kivonni igazodó pontnak venni. Lehetetlen, hogy ma, amikor az árak nem fedik a való értékeket, akkor egy vagyon elpocsékoljanak.

— **As allami tisztviselők** június hónapra még nem kapták meg fizetésüket.

— **A oszkeszentmárai milliós lopásnak** július 5-re kitűzött törvényeski főtárgyalását miután Albert Ágoston vádlott betegség miatt nem jelent meg, a törvényessék elnapolta folyó évi november 9-re.

— **Gyergyóujfalui határában is medve garázdálkodik,** amely asséttepte a község 18 ezer lejes bíráját.

— **Betöréses lopás.** Dr. Jakab Andor dítről kereskedőnek beletét július hó 3-án éjjel ismeretlen tettesek feltörték. Elloptak 2 ezer lej készpénzt és 150 csomag dohányt. — A tettesek után nyomosa csendőrnagy.

— **As 1933 évi kepekivétel munkálatokat** a román kath. egyhástanács befejezte és azokat község-méretre kitette. A kepekivétel folyó évi július hó 20-ig megtekinthető a plebánia hivatalos helyiségében és esetleges felebbesések ezen határidőig előterjeszthetők az egyhástanácshoz.

— **A katolikus nagygyűlést** Gyergyószentmiklóson tartják meg ez évben szeptember első felében. Gyergyószentmiklós a nagysabásának ígérkező megmozdulás szervezésére az előkészületeket megtette.

— **Medve garázdálkodás a osikmadarasi határában.** Szabó János madarasi lakosnak folyó évi június 30-án, a faluhoz elég közel eső erdőben, a medve asséttepte a lovat. Egy pár nappal később a Hargitán egy dánfalvi gazda ökrét marcangolta szét a medve.

— **A oszkeszeredai Margit-napi országos vásárok** napjai: július hó 10, 11, 12-én állatvásárok, július hó 13-án kirakóvásár.

— **Helyreigazítás.** Téves információ alapján közöltük mult számunkban, hogy a madarasi csendőrnagyter megakadályozta a falu ifjuságának az eser assékely leány napra készülő egyik próba díslutánját. Készséggel helyreigazítjuk ezen híradásunkat, miután meggyőződünk, hogy az őrmester megjelent ugyan a kérdéses próba napon az ifjuság között, azonban ott a legudvariasabban viselkedett és a rendezőséget kultur munkájában egy pillanattal sem akadályozta.

— **A oszkeszeredai Ipartestület megmozdulása a kisiparosok kötelező biztosításának felfüggesztése érdekében.** A betegségy biztosításnak a kisiparosokra való kötelező kiterjesztése erőlyes állásfoglalásra készítette az egész kisiparoságot. Erdély minden Ipartestülete egyöntetű tiltakozással fordult az illetékes tényszerűkőhöz, hogy a törvény végrehajtását felfüggeszessék. Ez az újabb megterhelése a kisiparosoknak elbírhatatlan. Eppon ma, amikor a mindennapi kenyeret sem tudja biztosítani, akkor ezt a törvényt végrehajtani nem lehet. A oszkeszeredai Ipartestület a csiki kisiparosok nevében szintén előterjesztette a törvény végrehajtásának felfüggesztése iránti beadványait: Vajda miniszterelnök, Josnitatecu Iparügyi miniszter címére. Reméljük, hogy az erdélyi kisiparosok jogon tiltakozását és kérését megértik és máliányolni fogják.

— **Dr. Smilovits Sándor Tusnádfürdő hivatalos orvosa** állását elfoglalta és rendeléseit megkezdte a Matild villában.

— **Törvényességi hírek.** Adám József és Bors Alajos dítről gazdák feljelentették Köllő Sándor ezintén dítről lakót, aki nekik bírtokot adott el és azután 75 ezer lejjel merterhelte azt. A törvényessék a tárgyalást július hó 3-án folytatta le az ügyben és Köllő Sándort felmentette.

— **Bodi József gidőfalvi illetőségű cigány lopás** miatt állott a törvényessék előtt. Egyik oszkeszeredai vásáron egy kabátot lopott Braunzwilg negyvárad kerékesdő nátrából. Bodi két hónapi börtönrre ítélte a törvényessék.

— **A közbirtokosságok kíméletlen adóztatásától** hangos a vármegye. A tulajdonos községek kétségbe vannak esve az éppon most folyó adókievételek miatt, mert a bizottságok nem veszik figyelembe az erdőszeti hivatalok becselést sem, hanem horribilis összegeket állapítanak meg olyan erdővagyonok jövedelmében, amelyeket nem is látnak. A oszki képviselők a pénzügy és földmivelségi miniszterekhez a beadványt fordultak és személyes közbenjárással is igyekezni fognak ezen kiáto jogtalanságokat orvosolni.

— **A tusnádi kődobalók a törvényessék előtt.** A helyi törvényessék folyó év július hó 7-én tárgyalta Lakatos Ferenc, Korodi Árpád, Benedek Lajos tusnádi legények ügyét, akik azzal vannak vádolva, hogy 1932 év december hó 3-án este a Tusnádi községből kilindol diákvonat alakot beverték. Azóta Lakatos Ferenc fővádlott letartóztatásban van. A törvényessék előtt beismerte, hogy egyetlen követ tényleg dobott a vonat utolsó alakjára. A vonat személyzete azt vallotta, hogy a dobálástól csak egy alak tört be, a többi az uton szvenedett aérüléseket. A többi vádlottak tagadják, hogy egyetlen követ is hajítottak volna a vonatra, amit általában az összes tanak bizonyítottak. Az ügyész a vádlottakra a legsúlyosabb büntetést kéri. — A törvényessék folyó év július hó 11-én hird. két ítéletet.

— **A tekerőpataki és kilyénfalvi közbirtokosságoknak igazságot szolgáltatottak.** Hirt adtnak arról, hogy a békési és tölgyesi lakosok önhatalmúlag elfoglalták a tekerőpataki és kilyénfalvi közbirtokossági vagyonokat. — A oszki magyar képviselő azonnal a földmivelségi miniszterhez fordult a védelemért. — A miniszter ezen kérdés nyomán azonnal intézkedett a oszkegyesi gazdasági felügyelőség útján, hogy a jogos tulajdonosoknak azonnal visszaadják az önhatalmúlag elfoglalt területeket.

— **Harctéri jelentés Gyergyóujfaluból.** Kisebb ütközetnek beilló verekedés zajlott le július hó 2-án Gyergyóujfaluban, ahol bucu volt. A táncban Molnár István nevű fiatal legény belekötött egy katonaviselt fiuba. A legények csakhamar két pártra szakadtak: a bevonandó és katonaságot viseltek pártjára. Kikerültek az uccára, ahol valóságos háború kezdődött. A közbirtokosság székhasától a koszosos nevű korcsmáig terjedő utvonalon sédrnyű csatamezővé vált. Az eredmény 8 haldokló és 16 súlyos sebesült, akik közül Deák Zoltán hírszerint már meg is halt. Dr. Roltmann körorvos órákon keresztül kötötte a sebeket, amelyeket a pálinkától megvadult legények egymáson okoztak. Minden ok nélkül. Csak azért, mert pálinka létezik a földön. Mert él még mindig küszöntünk a gyalasatos virtus, a testvér vért szomszós vadállatias legénykedés. Emiatt okos a falvak fiatalága egymásnak mérhetetlen bajokat, károkat, fájdalmakat. Emiatt tolik meg a börtön sokszor jóra való, egyébként becsültes assékely legényekkel, mert a pálinka bűnös szédületében előterül a bicaka. És vért ont. Testvér vért. Ilyen ostoba címon is, hogy az egyik bevonulandó, a másik kiszolgált katoná. Jöjjön meg az esze már egyszer a assékely falvak ifjuságának. Ne üljük egymást. Eppon elöget gyilkol a sor.

— **Pelle István tornász világbajnok és a osvendőrnagy Szatmárról.** Es is esemény. Nem rendkívül. Csak olyan mindennapos. Pelle István a tornász világbajnok Szatmáron járt. Bemutatta azokat a káprázatos tornamutatóványokat, amelyek előtt egy egész világ sportársadalma bémulattal adótt. A sportnépeég alkalmából fellépett Morariu román tornafenoméni is. A programot megnyitó beszéd vezette be. A szatmári sportegyesület nevében magyar nyelven üdvözölték az olimpiai bajnokot, lévén Pelle István magyar is, de vendég is, aki nem érti a hivatalos nyelvet. És jelen volt ezen ünnepon egy csendőrnagy, aki nyomban óriási botrányt rendezett. Kifogásolta a magyar nyelv használatát, kiabált, feihaborodott és ott hagyta az egész ünnepet. Az eszt egészen nem vette el a magyar beszéd, mert időt szakított arra is, hogy a pénztárnál vissza követelje a belépti-díját. — No rendben van. Az egész hírből és a napl sajtót végig járt gyönyörű eseményből mindenkinek módjában van kiválasztani a neki leginkább tetsző részt. Nekem az eset vége tetszik. Az eleje sablon. Az őrnagy urnak sérti a fülét a magyar szó. Istenem nem tehet róla, mintahogy a legtöbb falusi őrmester sem tud segíteni ezen iszonyban. Ő sem tudott. Kitért belőle. Nincs semmi baj. — De visszakérte a pénzt. A pénztárnál. Egy őrnagy. A feihaborodásból hiányzik az uri tempó, amire a tiszt köteles. Annnyira hiányzik, hogy valamikor egy tiszt egész karrierjével fizetett volna rá az ilyen „csakélyosságokra”.

— **A Rubin és Társai cég erdőkihágási ügye.** Rubin Hermann és Társai gyergyószentmiklósi fakitermelő vállalatot eselőtt 3 évvel 110 ezer lej bírsággal rótták meg erdőkihágás miatt. — A felebbesés évek óta tart, közben az állalános leromlás és fizeti pangás következtében a cég is készen lett. Most az ügyészség 6 hónapi börtönrre változtatta át a pénzbüntetést és elrendelte Rubin Hermann a letartóztatását. Rubin Hermann felebbeséssel élt ellene, azzal érvelve, hogy az erdőkihágási büntetést annak idején a Rubin és Társai cégre rótták ki. Rubin Herman a cég nevében nem ülhet le a 6 hónapra átváltoztatott börtönbüntetést. A törvényessék helyet adott Rubin felebbesésének és elrendelte a szabaddárla helyezését. Az ügyész felebbesített a törvényessék ítélete ellen.

— **A oszki időjárás** hihetetlenül kétségbeesítő mindenki számára. Június hó 8-ika óta mondhatni egyetlen nap sem telt el, hideg, ősies eső nélkül. Az utóbbi napok egyenesen késő őszesen hidegek. Az abnormis időjárás különösen a fűrdőnket érinti katasztrófikusan, de a mezőgazdaságnak is óriási károkat okoz. Az Ot mellett kasszálókát a víz leiszapolta, a krumpli elrothadt, az árpa leárgult, az őszi gabcnak megdőltek és fejképadóse teljesen visszamaradt. Ha arra gondol az ember, hogy a csiki nyárból még csak egy pár hét van hátra, akkor szomorú aggodalommal nézhetünk a jövőbe, amely Isten tudja még milyen megpróbáltatást rejt számunkra.

— **Tus. Szép Mihály csekefalvi gasdnak** a caltrét június hó 4-én felgyújtották. A vizsgálát megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

— **A rákosi szerelmi dráma a törvényessék előtt.** Ez év hamvazó-szerdáján Császár Dénesrákosi legény az uccán agyonlőtte Simon Annát, azután a legény maga ellen fordította a gyilkos fogvort és kétszer sejt mellébe lött. A leány meghalt. A fiu a kórházba került, majd felgyógyult és július 5-én vont a felelősségre a törvényessék a szerencsétlen szerelmes legényt. A tanuk egyöntetűen vallották, hogy a két fiatal halálosan szerette egymást. A leány szülei azonban elleneztek a házasságot, mivel a legény szegény volt. Így közösen választotta a két fiatal teremtés a halált, amely csak a leánynak sikerült. A fiut a véletlen, az orvosi tudomány megmentette az életnek. Az ügyész vádhecséjében fenntartja ugyan a gyilkosság vádját, de ő maga is kéri a törvényesséket, hogy mérlegelje az összes enyhítő körülményeket, amelyek est a szerelmi drámát előidézték. A törvényessék július hó 10-re halasztotta az ítélet kihirdetését.

— **A tölgyesi gyógysszerés ellen elküvetett gyilkosság ügyét** július 6-án tárgyalta a marosvásárhelyi Tábla. Amint ismeretes Komumban Katalin cseléd-leány ez év januárjában Szöllőssy Árpád tölgyesi gyógysszerész ellen gyilkossági kísérletet követett el és gazdáját több fejcsapással meg is sebesítette. A Tábla újabb tanuk kihallgatását rendelte el és a tárgyalást július 26-ra elhalasztotta.

— **Véres verekedés.** Junius hó 29-én a Péter és Pál napi bucu alkalmával Gyergyószentmiklóson is véres verekedés történt, amelynek sok sebesült áldozata van.

— **Felhívás adakozásra a régi temetőkert** kutjának megjavítására. A régi temetőben levő kőki furott kut előmődött, használatatlanná vált. A kutot gondozásához elkerülhetetlen a kutnak megjavítása. Kérjük ezért az érdekelteket, hogy szívesen járuljanak hozzá a költségekhez, amelyeket öv. Szabó Ferencnek gyjtj: össze. Kérjük az adományokat az ő címeire juttatni.

— **Hemetén szüntén** véres verekedés volt július hó 2-án. Nagy György Dénes 3 gyermekek családára, aki a botrányos verekedést kezdte, valamint Fuskás Bora József és Nagy György József legények súlyosan megsebesültek.

— **Közsémet nyitvántás.** Felejtethetőn íjérem Ulve edesapánk elhalálása folytán irántunk megnyilvánult részvételt és a temetésen való megjelenésért úgy az iparoság, mint jó ismerősök fogadják ezuton is hálá köszönetünket. Öv. Sallasi Lászlóné és fia.

— **Községi jegyző urak figyelmébe** Inpekoinós jegyzőkönyv nyomtatvány, valamint a községi alkalmazottak fizetéséhez szükséges Stat de plata és Contul de gestiune (Költségvetési füzetek) az új törvény rendelkezéseinek megfelelően elkészültek és kaphatók a Vakar-ünetben, Csikszentkirályon.

— Az „Erdélyi Élet” a legrégibb, a legönnetlenebb, legbátrabb szónóloja, hűséges barátja — legkedveltebb folyóirata — iparosnak, kereskedőnek, munkásnak, művészesnek. Egyformán hasznos újságja szegénynek, gazdagnak, mert mindig és mindenről csak az igazat írja. Aki olvassa az Erdélyi Életet, — jó, minden politikai, gazdasági és kulturális eseményről híven, színesen, fordítás nélkül beszámoló újságot kap. Aki olvassa az Erdélyi Életet, elősegíti azt az újságot, amely az új hasába szorult kisebbség jogaiért harcol. Olvassa és terjessze az Erdélyi Életet — ezzel önmagának és mindannyiunknak használ. Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Magyarország és Ausztria minden városában megkaphatja az Erdélyi Élet minden legújabb számát. Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Arad.

— Az Erdélyi Szemle új számának tartalma a következő: Dr. Bartha Ignác: A visszatérő legyen segítőtársunk. Walter Gy.: Kultur-krónika. S. Nagy László: Az erdélyi magyar ifjuság útja. Dr. Gál Alajos: A székely kék madár. — T. Imets Béla; Salamon László; Versek. Holló Ernő: Az Irodalom halottai. Dávi Iván: A klariszop (Eibesszéle) Lakatos István: Kodály Zoltán a klasszikus magyar zene megteremtője. Dr. Erzséyes S. mu: Újabb adós védelmi törvényekről kell gondoskodni. Páfi Lili: A londoni konferencia. Dr. Mész Ferenc: O'impial problémák. Zsigmond László: Tíz tűz. Figyelő, Irodalmi és művészeti hírek, illusztrációk a képzőművészeti tárlatról, stb. Kapható mindenütt. Egyes szám ára 10 Lei.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei.

A folyó év június 9-iki 667 bis számú (folyó év július 1-iki 149 sz. Monitorul Oficial) miniszteri határozattal a Banca Nationala mellett „Comitetul Superior pentru dezvoltare si import” elnevezésű a behozatal szabályozásának intézése, ellenőrzése és a behozott áruk devizáiban való kifizetésének rendezése végett egy szerv állíttatott fel, viszont a kereskedelmi miniszterium mellett megkezdte egy olyan o gánm a működését, amely az előbb említett bizottság határozatainak végrehajtását teljesíti. A kereskedelemügyi miniszterium megbízást kapott arra nézve, hogy a román termékek importálói államokkal vezessen be tárgyalásokat a román termékek elhelyezésére és az ezen államoknál Romániába küldendő import kontingenstételek felajánlása tárgyában. A román termékeknek a kontingens erejéig leendő exportálása és bármilyen kompenzáció csak az erre illetékes kereskedelmi cégek által eszközölhető.

A mezőgazdasági termékek értékesítésének megszervezésére a földművelésügyi és pénzügyi miniszterium lett megbízva. A román export megvédése érdekében minden import engedély után egy királyi dekrétum által megállapított tarifa szerinti proporcionalis illeték fizetendő és pedig az árnak az országba való beérkezésekor a Banca Nationala által vezetett „Mezőgazdasági termékek kereskedelmének és kivitelének megszervezésére alakult alap” javára.

A folyó év június 30-án kelt 57.667 számú miniszteri határozattal újabb 264 vámtétel lett kontingenttal, melynek értelmében ezen vámtételek alá eső áruk behozatala csak miniszteri engedély alapján eszközölhető. Az importálók a vámolás alkalmával a behozatali engedély mellett számvázást b zonyitványt is kell felmutatassanak, melyet az illetékes kereskedelmi és iparkamara vagy más illetékes hatóság állít ki.

Az 1933 május elseje után kiállított behozatali engedélyk érvényessége fenti miniszteri rendelet szerint a kiállításuktól számított újabb 2 hónapra hosszabbított meg.

Végül közli a kereskedelmi és iparkamara hogy a folyó év június 23 án kelt 42.620 sz. miniszteri határozat értelmében július elsejétől a behozatali kérések után vámtétel-nként 200 (kettőszáz) lejnyi illeték fizetendő az illetékes kereskedelmi és iparkamara pénztáránál a kereskedelemügyi miniszterium részére. A kamara itt is felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az ezen befizetést igazoló nyugta hiánya a kérés elintézésének a megtagadását vonja maga után.

Siremléket, hadiemléket

és mindennemű kéipari tárgyat, hazai és külföldi márványból, trachitból és különböző kövekből,

MALOMKÖVEKET

kemény terméskőből, eredeti terv szerint, szakasz-rú kivitelben, a legolcsóbban készít:—

Fancsali Bálint, köfaragómester

Székelyudvarhelyt, — a vasuti állomás mellett. — 1-3

Árlejtési hirdetmény.

Bancu—Csikbánkfalva közbirtokossága által építendő székház, jegyzői lakás, apaállat-istálló és melléképületek felépítési munkáinak biztosítására, 1933 évi július hó 18-án délután 4 órára Bancu—Csikbánkfalva községében tartandó sárt írásbeli versenytárgyalást hirdet. A vállalkozni óhajtók felkérőnek, hogy öt pecséttel lezárt írásbeli ajánlataikat a jelenti nap délután 4 óráig a közbirtokosságl elnök kezébe adják be.

Árlejtési és munkafeltételek, valamint a szerződés mintá és tervrajzok a Bancu—Csikbánkfalva közbirtokosság elnökségénél megtekinthetők, ugyanott az ajánlati költségvetés úrlapok 150 lei lefizetés ellenében beszereshetők.

Bancu—Csikbánkfalva, 1933 évi július hó 5 én. A közbirtokosság.

ROMANIA.

Primaria comunei Jigodin, Jud. Ciuc.

No. 629, 5 Iulie 1933.

Hirdetmény.

A szögödi elöljáróság közhírré téteti, hogy a vadásztörvény és az állom számviteli törvény határába mellett, ez év augusztus hó 22 én délelőtt 10 órakor a szögödi községében szöbball nyilvános árverés útján egy a községl, mint a közbirtokosságl vadássterület, 5 évre haszonbérbe adatik.

Kikiáltás ár 2000 lei.

Mindazok, kik es árlejtésen részt akarnak venni, a vadásztörvény 18. szakaszának eleget kell tegyenek. Az árlejtés feltételei hivatalos órák alatt a községl jegyzőnél megtekinthetők.

Jigodin, 1933 évi július hó 5-én.

Salló Dénes, közs. bíró.

Pop Báldi, közs. jegyző.

ALAPITVA 1929.

Nagyváradai Zsidó Fiuinternátus ujonnan átalakítva.

Oradea, Strada Delavrancea (Ritok Zs.-u.) 17.

Igazgató: Szilágyi Adolf liceumi tanár.

Felvez kereskedelmi iskolába, liceumba és gimnáziumba járó növendékeket. Arai nem magasabbak a privat háznál kért díjnál. A növendékek szaktanárok által nyernek előkészítést. Komoly érdeklődőknek prospektust küld. 1-5

Primaria Comuna Tomesti.

No. 638—1933.

Hirdetmény.

Tomesti község előjárósága közhírré teszi, hogy 1933 évi július hó 24-én délelőtt 11 órakor, a községében elad 1720 m² fenyőt a „Társas” nevű erdőrészéből, — lepecsételt sárt ajánlatu árverésen. — Hivatalos becseráltak 40 lei pro m².

Tomesti, la 21 Iunie 1933.

Primaria comunale

Kisajátítási ügyeket: kártérítési igény, kizajátítási kötvény beváltását és kicserőbését, értékelési igények stb. ügyvitelt,

Nyugdíjügyek rendezését és nyugdíjak felvételét vállalom Bukarest. — Cím megtudható kiadóhivatalban.

ROMANIA.

Primaria comuna la Casinul-nou—Ciuc.

No. 625—1933.

Publicatiune.

Se aduce la cunoastinta publică, că in ziua de 6 August 1933, se va tine licitatie publică in localul Primariei com. Casinul-Nou, in conformitate cu dispozitiunile Legii C. P. si R. O. C. L. pentru arendare dreptului de vanat din hotarul comunei Casinul-Nou pe termen de trei ani.

Prețul de strigare 1000 Lei. Pentru a se putea participa la licitatie, concurentii trebuie să aibă autorizatiunea prevăzută de art. 13 din L. V. Condițiunile de licitatie se pot vedea la acest oficiu in fiecare zi de lucru in timpul orelor ofic ale Casinul-Nou, la 1 Iulie 1933.

Primar:

Mihute Lajos.

Notar

A. Solnay.

Háló, ebédli és iroda berendezések

a leggyorsabbtól a legfinomabb kivittelig

melyen lecsállított árakkal

beszereshetők:

Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd. Megfelelő biztositék mellett részletfizetésre is.

No. 73—1933 Port.

Publicatiune de licitatie.

Subsemnatul portărel aduc la cunoastinta, că in baza deciziunei No. C. 2477—1931, a Judecatoriei Mixte Gheorgheni in favoarea urmatoarei soția lui Kohn Ignatie, repr. prin Dr. Leopold Török adv. din Mercurea-Ciuc, pentru incasarea creantei de 10000 lei capital si acces., se fixează termen de licitatie pe ziua de 11 Iulie 1933 ora 11 a. m., la fața locului in orașul Gheorgheni unde se vor vinde prin licitatie publică judiciară: 2 garderoabe, 1 masă cu 6 scaune tapitate, 1 covor, 1 tambor, 12 fonicră, 2 bufet vopsită și negru, 1 masă mare, 2 covoare, in valoare de 12000 lei in lipsă de concurenți si in caz de nevoie si sub prețul de strigare.

Gheorgheni, la 21 Iulie 1933.

Portărel: PERVEROVSKY.

KÜKÜLLÖMENTI BOR

literenkinti ára házhoz

a legolcsóbb 12 Lej

A „ZÖLDFÁNÁL” CSIKSZEREDÁBAN.

MODELL KALAPOK

tíz naponként új formák olasz árbán, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készülnek mindennemű női kalapok elsőrendű anyag hozzáadásával. Kalapok átalakítása a legrövidebb idő alatt.

Csikszereda, I. C. Bratianu (Gimnázium)-uoca 113. sz., a Sörház közelében.

Könyvkötészeti munkákat

a legesebb és legtartósabb kivitelben a legjutányosabb árak mellett eszközöl a

Vákár üzlet, Csikszereda.

HEGEDÜORAKAT

conservatoriumi módszer szerint, jutányosan ad:

SPRENZ GIZI, Csikszereda

Str. Cap. Vulevici (Hargita-uoca) 26.